

Streszczenie

Belg Jean Thiriart (1922-1992) należy do nielicznych postaci z pogranicza idei i polityki, których dorobek nie przemija wraz z ich śmiercią. Ruchy polityczne, którym przewodził, znikwały, by niedługo potem odrodzić się w „nowych szatach”, nigdy jednak nie spowodowały znaczącego wyłomu na scenie politycznej państw zachodniej Europy. Ten brak istotnych sukcesów na polu bieżącej polityki nie przeszkadzał jego politycznym spadkobiercom w odwoływaniu się do ideowego dziedzictwa Jeana Thiriarta. Wydaje się, że skalę politycznej akceptacji warto tu postrzegać w kontekście wagi nierozwiązanych dylematów unitarnej Europy i jej politycznej niezależności i samodzielności.

Komunitaryzm nacjonal-europejski, rozwijany przez Jeana Thiriarta, głównie w czasie politycznej aktywności, ewoluował od zinternalizowanych w młodości poglądów w kierunku oryginalnego światopoglądu. To główna teza dysertacji, a jej podstawowym celem jest wypełnienie luki istniejącej na gruncie polskiej politologii, gdzie postać Thiriarta i jego komunitaryzm są praktycznie nieobecne.

Praca składa się z pięciu rozdziałów, poczynając od ideowych inspiracji z okresu młodości, przez kolejne etapy działalności politycznej. Wśród tych etapów szczególne miejsce zajmuje najbardziej dynamiczny i twórczy okres lat sześćdziesiątych, związany z projektem Młodej Europy. Rozdział piąty (ostatni) jest próbą dokonania syntezy ideowej obejmującej stosunkowo szerokie spektrum.

Patrząc z dzisiejszej perspektywy widzimy, że projekt Unii Europejskiej w obecnym kształcie zatracił dynamikę rozwojową, a samo jej formalne poszerzanie przestało tworzyć nową jakość. Zwykle w podobnej sytuacji, gdy takie projekty, jak Unia Europejska tracą dynamikę, można spodziewać się ożywienia publicznej debaty na temat przyszłości unitarnej Europy i choćby z tego powodu, nie można wykluczyć renesansu zainteresowania postacią i myślą Jeana Thiriarta, szczególnie na zachodzie Europy.

Kluczowe słowa

Thiriart, Michel, komunitaryzm nacjonal-europejski, Europa, imperium